

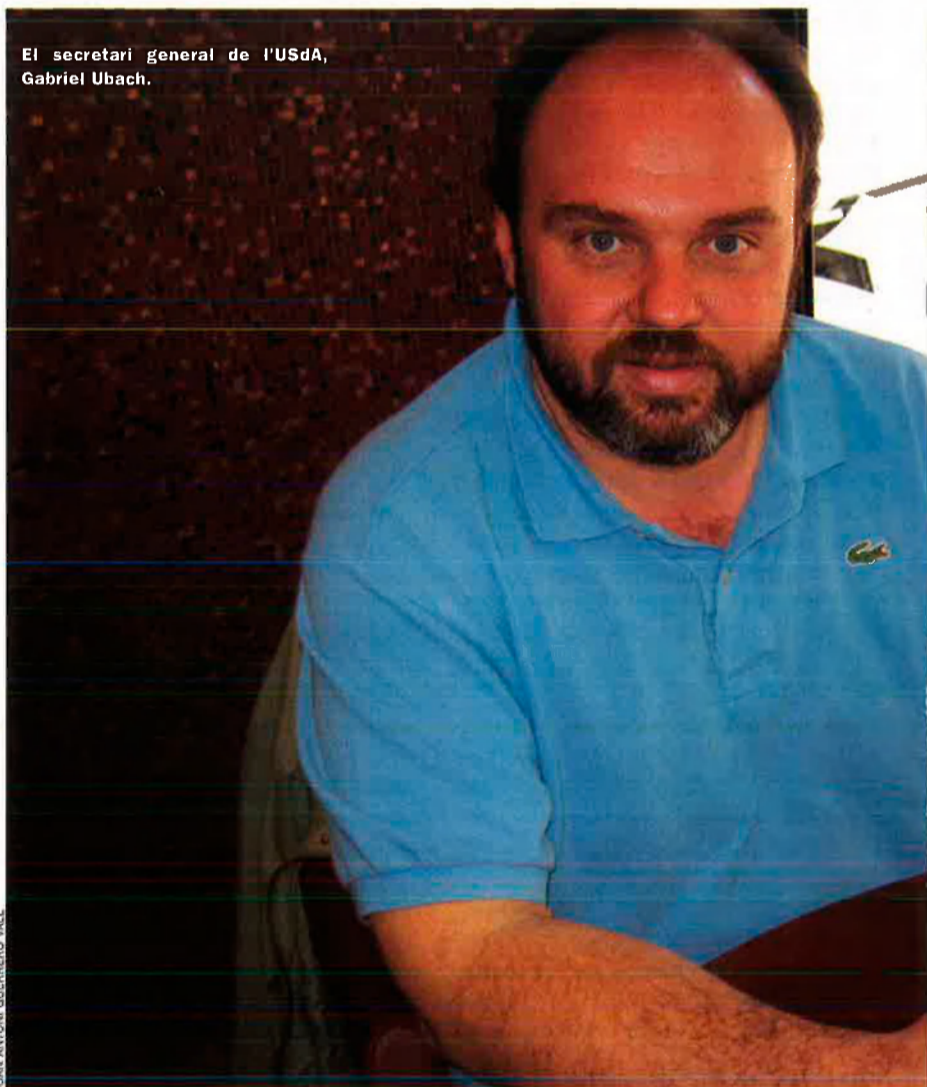
“Parlar de drets socials a Andorra fa venir taquicàrdia”

Ara fa dos mesos que el govern andorrà d'Albert Pintat va lliurar el projecte de llei sindical a diversos agents interessats en el procés. Aquests textos, lluny de calmar els ànims dels qui encapçalen el feble moviment sindical a Andorra, no ha fet res més que encendre'ls. Per això, la Unió Sindical d'Andorra (USdA) ha anunciat la intenció d'emprendre converses amb els països veïns amb l'objectiu de pressionar l'executiu liberal que governa al Principat. El secretari general de l'USdA, Gabriel Ubach, considera que establir llaços de col·laboració amb els sindicats espanyols i francesos esdevé clau, encara que també creu que seria el moment de fer moure peça als governs espanyol i francès perquè “no poden continuar obviant que, a Andorra, Espanya hi té 28.000 ciutadans i França més de 5.000”, assegura el líder sindical andorrà.

“És una pena que ens vegem obligats a anar a Europa a explicar les nostres misèries –manifesta Ubach–, a anar a posar de manifest que si qualsevol ciutadà europeu ve a treballar i viure a Andorra no gaudirà absolutament de cap mena de dret.” El moviment sindical andorrà confia a trobar prou complicitat entre les organitzacions veïnes de manera que la pressió doni fruits i s'atenguin les seves reivindicacions. “No demanem la lluna”, s'exclama Ubach, però pensa que hi ha dos elements “mínims” que no inclou el projecte de llei sindical que els ha fet arribar el Govern andorrà: per una banda, el reconeixement del dret de vaga i, per una altra, una regulació del finançament dels sindicats i un marc de subvencions que els faci viables.

Tal com són ara, la llei del contracte de treball, la de seguretat i higiene en el treball i la llei sindical són rebutjades frontalment per l'USdA. “La nostra opinió és que aquestes lleis són una porqueria, són fetes només per

Pocs dies abans del Primer de Maig, el Govern andorrà feia un cop d'efecte posant sobre la taula els textos de tres lleis laborals, les primeres en aquest àmbit després de catorze anys de Constitució. Però, segons el moviment sindical andorrà, hi ha molt pocs avenços. Els sindicats titllen les propostes de “porqueria”, perquè no satisfan els mínims exigits.

El secretari general de l'USdA, Gabriel Ubach.

JOMAN ANTONI GUERRERO VALL

al sector empresarial –diu Ubach–, i per comprovar-ho només cal veure que, pel que fa a la llei de seguretat i higiene en el treball, l'empresari té cinc anys per adaptar-s'hi, mentre que per al treballador és d'aplicació immediata: amb això ja ho he dit tot.” A més a més, el sindicat també rebutja la llei de seguretat i higiene perquè creu no s'ajusta a les que hi ha en vigor a la resta d'Europa: “A tot el continent, aquesta mena de lleis són de caràcter dissuasiu i preveuen sancions quantioses per a evitar infraccions. Però a Andorra els empresaris ja saben que els costa menys pagar la sanció que no pas oferir llocs de treball amb condicions de seguretat.”

La sinistralitat a la feina. Tot i que la nova legislació preveu un augment de les sancions, l'USdA critica

durament el fet que la Caixa Andorrana de Seguretat Social (CASS), a la qual només han de cotitzar obligatòriament els treballadors, sigui l'encarregada de sufragar les despeses que ocasionen els accidents laborals. Ubach considera que si la situació s'invertís, el Govern ja hauria fet els passos per canviar el sistema. “Aquest problema no el tindríem i ja l'haurien resolt si els convingués”, denuncia. En el moment de presentar els textos de les lleis laborals, l'ex-ministre d'Interior i Justícia, Josep Maria Cabanes, va manifestar que el Govern els havia elaborats lliurement i independentment i va negar que hagués cedit a cap pressió de la patronal. Pels sindicats, però, la patronal és al darrere, no tan sols de les lleis que hi ha en procés d'aprovar-se, sinó també del govern liberal d'Albert Pintat. Per això desconfien totalment que s'aconsegueixi cap millora pel que fa a protecció social mentre l'executiu i les seves actuacions responguin als interessos d'una minoria. “Per nosaltres aquestes tres lleis han estat completament desvirtuades per la patronal”, diu Ubach, que assegura que “dins el Partit Liberal d'Andorra hi ha molts sectors als quals parlar de sindicalisme i de lleis socials, d'atur o d'acomiadament lliure els fa venir taquicàrdia”. En aquest sentit, apunta el sindicalista, “entenem que el país ha d'evolucionar socialment i econòmicament, però no podem restar ancorats encara a l'edat mitjana”. Així mateix, afegeix que la riquesa del país només afavoreix un petit sector empresarial, mentre que la gran majoria està amb l'aigua al coll. Els sectors més desfavorits, a banda dels immigrants, són els jubilats, que cobren unes pensions misèrrimes i no tenen cap més remei que “marxar del país”, denuncia Ubach.

Un altre problema que els sindicats andorrans veuen en les lleis que ha presentat el Govern és la falta de diàleg i acord amb el màxim d'àmbits de la societat possibles. “Porten endavant els seus projectes, però sense comptar amb el consens de les altres forces, ni polítiques ni socials. Per exemple, en la llei de la Caixa Andorrana de la Seguretat Social (CASS), el pacte ha estat polític i no social.” En veient aquesta situació, segons Ubach, el

moviment sindicalista podria tirar per una via trencadora sense intentar parlar amb el Govern, però l'estratègia de l'USdA és, ara per ara, de mantenir una “posició constructiva”.

No obstant aquesta posició, els sindicats andorrans no tenen intenció d'aturar la campanya per internacionalitzar la problemàtica pròpia i estan decidits a buscar complicitats a l'exterior. De fet, ja s'han començat a bellugar aquestes darreres setmanes dins la Confederació Europea de Sindicats (CES), de la qual formen part, i en la qual esperen trobar tot el suport per a fer reaccionar el Govern. En l'àmbit polític, preveuen d'entrevistar-se amb el president de la Generalitat de Catalunya, José Montilla, el conseller de la vice-presidència, Josep-Lluís Carod-Rovira, i el conseller d'Interior, Joan Saura, per explicar-los la situació d'Andorra, on viuen milers de catalans (podria haver-n'hi uns 9.000). D'una altra banda, ja han fet arribar documentació a José Luis Rodríguez Zapatero, amb qui van tenir un contacte informal a Sevilla. Ubach diu, a més, que el pròxim pas serà aprofitar els contactes amb la Confederació General del Treball (CGT) francesa per a organitzar una trobada amb el president francès Nicolas Sarkozy, en qualitat de copríncep d'Andorra.

El ressò internacional dels assumptes interns és una de les qüestions que més molesta el govern liberal. De la mateixa manera, tampoc no han estat mai benvingudes les opinions externes sobre els assumptes locals. L'any passat una visita de Cándido Méndez com a president dels sindicats europeus va esdevenir una polèmica per al Partit Liberal. Per mitjà d'un dels seus membres, va mostrar el rebuig a les opinions del líder sindical, que qualificà d'ingerències. “Quan és un líder sindical qui parla d'Andorra és una ingerència, però no quan ho fa un economista estranger que assessoria el Govern”, es queixa Ubach, que afirma, sense embuts, que el seu país “viu en una agonia constant, dirigit amb visió de república bananera, on l'especulació és contínua”. En definitiva, “una Marbella, però sense lleis”, sentència.

Joan Antoni Guerrero Vall